

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

Afkortingen	XIX
--------------------	-----

---

1 De Awb en het belastingrecht	1
1.1 Inleiding	1
1.2 Invoering van de Awb en aanpassing van bijzondere wetten	2
1.3 Opzet en indeling van de Awb: aanbouwwetgeving	2
1.4 De status van de Awb	3
1.5 De verhouding tussen de Awb en het belastingrecht	3
1.6 Inleidende bepalingen	4
1.6.1 Algemeen	4
1.6.2 De begrippen in hoofdstuk 1 Awb	4

---

2 Volgorde procedure	11
2.1 Beschikking	11
2.2 Bezwaar	11
2.3 Beroep en hoger beroep	12
2.4 Behandeling van de zaak	13
2.4.1 Onderzoek ter zitting	13
2.4.2 Pleitnota	13
2.4.3 Mondelinge behandeling	14

2.4.4	Uitspraak	14
2.4.5	Hoger beroep	14
2.4.6	Sprongcassatie	14
2.4.7	Cassatie	15
2.4.8	Herziening	15
<hr/>		
3	Bezwaarfase	17
3.1	Algemeen	17
3.2	Bezwaar	18
3.3	Vermelding van de mogelijkheid van bezwaar en beroep	19
3.4	Gesloten systeem van rechtsmiddelen	19
3.5	Termijn van indiening en ontvangstbevestiging	20
3.6	De aanvang van de bezwaartermijn	20
3.7	Verzend- en ontvangsttheorie	21
3.8	Doorzending bezwaarschrift	23
3.9	Wie kan een bezwaarschrift indienen?	24
3.10	Eén bezwaarschrift tegen verschillende beschikkingen	25
3.11	Eisen die aan een bezwaarschrift worden gesteld	26
3.12	Tips voor het schrijven van een bezwaarschrift	27
3.13	Pro-forma bezwaarschrift	28
3.14	Tips voor een pro-forma bezwaarschrift	30
3.15	Niet-ontvankelijkheid bezwaar	31
3.16	Intrekking bezwaarschrift	33
3.17	Het horen	33
3.18	Soms is horen niet verplicht	37
3.19	Het nader indienen van stukken en inzage in stukken	38
3.20	Horen door een andere ambtenaar	38
3.21	Wijze van horen	39
3.22	Verslag van het horen	39
3.23	Nieuwe feiten of omstandigheden na het horen	39
3.24	Termijnen voor de uitspraak op bezwaar	40
3.25	De beslisser op het bezwaar	41
3.26	Inhoud van de beschikking	42
3.27	Fictieve weigering	42
3.28	Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	43
3.29	Schending van vormvoorschriften	47
3.30	Een uitspraak op bezwaar	47
3.31	Procederen begint al in de bezwaarfase	48
3.32	Ambtshalve verminderingen of teruggaven	48
3.33	Overslaan van de bezwaarfase	49
3.34	Massaal bezwaar	51

3.35	Mediation	52
3.36	Jurisprudentie	53
<hr/>		
4	Hoofdstuk 8 Algemene wet bestuursrecht	55
4.1	Inleiding	55
4.2	Relatieve competentie	55
4.3	Woonplaats van de indiener	56
4.4	Verwijzing, voeging en splitsing van zaken	57
4.5	Kenbaarheid van feiten	58
4.6	Verzending van stukken	59
<hr/>		
5	Het beroepschrift	61
5.1	Algemeen	61
5.2	Beroep tegen een uitspraak	62
5.2.1	Beroep tegen een uitspraak	62
5.2.2	Beroep instellen langs elektronische weg	63
5.3	In welke gevallen zal de belanghebbende/de inspecteur procederen?	65
5.4	Wie kan een beroepschrift indienen?	65
5.5	Beroep tegen niet tijdig doen van een uitspraak	66
5.6	Waar moet het beroep worden ingesteld?	66
5.7	Tips voor het schrijven van een beroepschrift of (incidenteel) beroepschrift in hoger beroep	68
5.8	Tip voor een pro-forma beroepschrift	69
5.9	Termijn voor indiening beroepschrift	70
5.10	Ontvankelijkheid en niet-ontvankelijkheid	71
5.11	Indiening beroepschrift na afloop beroepstermijn	73
5.12	Compromis en afzien van procedure	74
5.13	Knelpunten	76

5.14	Ingediend beroepschrift	76
5.15	Aan een beroepschrift te stellen eisen	77
5.16	Herstel van een verzuim	78
5.17	Bevoegdheden van de inspecteur en de ontvanger	79
5.18	Jurisprudentie met betrekking tot de ontvankelijkheid van bezwaar en beroep	79
5.18.1	Verzendtheorie	79
5.18.2	Termijnoverschrijding verschoonbaar	81
5.18.3	Afschrift van uitspraak moet naar indienende gemachtigde	83
5.18.4	Gescheiden toezending motivering en beschikking van 'Apeldoorn'	84
5.18.5	Pro-forma bezwaren/ontbreken motivering	85
5.18.6	Aanvulling op aangifte	87
5.18.7	Wijzen op pro-forma beroep?	87
5.18.8	Aanvang bezwaartermijn bij inhouding	88
5.18.9	Doorzending van beroepschrift	88
5.18.10	Termijnverlenging bij doorzending	88
5.18.11	Beroepschrift te laat wegens tweemaal uitspraak op bezwaar	89
5.18.12	Inspecteur weigert terecht alsnog uitspraak te doen op ingetrokken bezwaarschrift	89
5.18.13	Hoor en wederhoor bij niet-ontvankelijkheid wegens te late indiening beroepschrift	89
5.18.14	Bewijslast inzake het niet hebben ontvangen van besluiten	91
5.18.15	Voortijdig bezwaarschrift en beroepschrift	91
5.18.16	Termijnoverschrijding bij boete	92
5.18.17	Summiere motivering	93
<hr/>		
6	Griffierecht	95
6.1	Griffierecht verschuldigd	95
6.2	Hoogte griffierecht	96
6.3	Betaling griffierecht	97
6.4	Vergoeding griffierecht	99
6.5	Besluit Beroep in Belastingzaken	100
6.6	Samenhangende beroepschriften	100
6.7	Griffierecht bij hoger beroep en beroep in cassatie	100

7	Het verweerschrift	103
7.1	Algemeen	103
7.2	Termijn voor indiening verweerschrift	103
7.3	Over te leggen stukken	105
7.4	Verlenging schriftelijke fase	114
7.5	Wijziging schuldqualificatie in verweerschrift	114
7.6	Tips voor het schrijven van een verweerschrift	115
7.7	Incidenteel beroep in hogerberoepsfase	116
7.8	Tips voor het schrijven van een incidenteel beroep	116

8	Bewijs, stelplicht en bewijslast en vermoedens	119
8.1	Algemeen	119
8.2	Vrije bewijsleer	119
8.3	Getuigenaanbod	121
8.4	Stelplicht en bewijslast	124
8.5	Vermoeden als bewijsmiddel	128
8.6	Tijdens de zitting alsnog aanbieden van stukken	129
8.7	Boekhouding: foutengradaties en gevolgen	131
8.8	Omkering van de bewijslast	133
8.9	Fiscaal/strafrechtelijk (on)rechtmatig verkregen bewijs	136

9	Vertegenwoordiging	141
9.1	Inleiding	141
9.2	De regeling in het Burgerlijk Wetboek	141
9.3	Vertegenwoordiging	142
9.4	Bijstand en vertegenwoordiging krachtens volmacht	143
9.5	Voorlopige vertegenwoordiging	144
9.6	Weigering van een bijstandverlener of vertegenwoordiger	145
9.7	Het vergezellen van de gemachtigde	147
9.8	Uitbreiding vertegenwoordigingsbevoegdheid	148
9.9	De gemachtigde is aanspreekpunt	148
9.10	Hoofdvormen van vertegenwoordiging in de AWR	149
9.11	Geen volmacht, dan niet-ontvankelijk	149

10	Vereenvoudigde behandeling	151
-----------	-----------------------------------	------------

11	Het onderzoek door de rechter	155
11.1	Inleiding	155
11.2	Bijstand	156
11.3	Het vooronderzoek	156
11.4	Verweerschrift en conclusies van re- en dupliek	158
11.5	De comparitie/horen van partijen	161
11.6	Inlichtingen inwinnen	161
11.7	Informatieverstrekking	161
11.8	Het horen van getuigen	162
11.9	Deskundigen	163
11.10	Onderzoek ter plaatse/descente	164
11.11	Het onderzoek ter zitting	164
11.11.1	Uitspraak zonder mondelinge behandeling	164
11.11.2	Uitnodiging voor de zitting	165
11.11.3	Indienen van nadere stukken	166
11.11.4	De oproeping	167
11.12	De zitting	169
11.12.1	Uitstel van de mondelinge behandeling	169
11.12.2	Tips	174
11.12.3	Schema van de mondelinge behandeling	174
11.12.4	Onder leiding van de voorzitter	175
11.12.5	Openbaarheid en gesloten deuren	177
11.12.6	Wraking en verschoning van rechters	178
11.12.7	Stelplicht en bewijslast	185
11.12.8	Nieuwe grieven en verweren ter zitting	186
11.12.9	Tolk, getuigen en deskundigen	189
11.12.10	Inwinnen van inlichtingen	190
11.12.11	Het proces-verbaal van de zitting	191
11.12.12	Verklaring van een partij	191
11.12.13	Pleitnota	192
11.12.14	Wanneer is een proces-verbaal verplicht?	192
11.12.15	Het horen van getuigen en deskundigen	193

11.12.16 Schorsing van het onderzoek ter zitting	194
11.12.17 Sluiting van het onderzoek ter zitting	195
11.13 Digitaal procederen	196
<hr/>	
12 Getuigen en deskundigen	199
12.1 Inleiding	199
12.2 Aanbod van getuigenbewijs	199
12.3 De getuige	205
12.4 Verschoningsrecht	208
12.5 Deskundige	208
<hr/>	
13 Artikel 6 EVRM	211
13.1 Inleiding	211
13.2 Toetsing aan wetgeving	211
13.3 Artikel 6 EVRM	212
13.4 De belangrijkste waarborgen van artikel 6 EVRM	213
13.5 De waarborgen en de rechtsprocedure	213
13.5.1 Eerlijke en openbare behandeling	213
13.5.2 Onafhankelijke en onpartijdige rechter	214
13.5.3 Redelijke termijn	215
13.5.4 Vonnis wijzen in het openbaar	218
13.5.5 De onschuldpresumptie	219
13.5.6 Onverwijld motiveren	221
13.5.7 Verdedigingsbeginsel	221
<hr/>	
14 De uitspraak	225
14.1 Inleiding	225
14.2 De taak van de rechter	225
14.3 Het ambtshalve aanvullen van rechtsgronden en feiten door de rechter	228
14.4 De schriftelijke uitspraak	229

14.5	De inhoud van de schriftelijke uitspraak	229
14.6	De mondelinge uitspraak	230
14.7	Vervanging van de mondelinge uitspraak	230
14.8	De dicta van een uitspraak	232
14.8.1	Inleiding	232
14.8.2	Onbevoegdverklaring	233
14.8.3	Niet-ontvankelijkheid	233
14.8.4	Ongegrondverklaring	235
14.8.5	Gegroundverklaring	235
14.8.6	Vernietiging	236
14.8.7	Terugverwijzing van de zaak; bestuurlijke lus	236
14.8.8	Wanneer kan terugverwijzing zinvol zijn?	238
14.8.9	Rechter bepaalt zelf de boete	240
14.8.10	Schadevergoeding	241
14.8.11	Schadevergoeding bij intrekking van het beroep	242
14.8.12	Vergoeding van griffierecht	243
14.8.13	Vergoeding van proceskosten	243
<hr/>		
15	De voorlopige voorziening	245
15.1	Vereisten voor de voorlopige voorziening	245
15.2	Verzoek om een voorlopige voorziening te treffen	249
15.3	Griffierecht	250
15.4	Een uitspraak in de hoofdzaak	251
<hr/>		
16	Herziening	253
16.1	Herziening op verzoek van een partij	253
16.2	Voorwaarden	253
<hr/>		
17	Het hoger beroep	257
17.1	Invoering hoger beroep	257
17.2	Voorgeschiedenis	257
17.3	Gesloten systeem van rechtsmiddelen	258
17.4	Concentratie van rechtspraak in eerste instantie	259
17.5	Functies van het hoger beroep	259
17.6	Het instellen van hoger beroep	260

17.7	Incidenteel hoger beroep	263
17.8	Schorsende werking	264
17.9	Jurisprudentie	264
<hr/>		
18	Het beroep in cassatie	267
18.1	Inleiding	267
18.2	Cassatiegronden	267
18.3	Taak van de Hoge Raad	268
18.4	Vormverzuimen	270
18.5	Schending van het recht	271
18.6	Wie kan cassatie instellen?	273
18.7	Waartegen kan cassatie worden ingesteld?	273
18.8	Waar cassatie instellen en binnen welke termijn?	274
18.9	Sprongcassatie	276
18.10	Incidenteel beroep in cassatie	276
18.11	De inhoud van een cassatieberoepschrift	277
18.12	Verloop van de procedure	278
18.12.1	Toezending aan de Hoge Raad	278
18.12.2	Griffierecht	279
18.12.3	Verweerschrift	280
18.12.4	Repliek en dupliek	280
18.12.5	Mondelinge toelichting	280
18.12.6	De conclusie van de procureur-generaal	281
18.12.7	Cassatie in het belang der wet	282
18.12.8	De uitspraak	283
18.12.9	De niet-ontvankelijkverklaring	284
18.12.10	Verwerping van het beroep	285
18.12.11	Vernietiging van de uitspraak	286
18.12.12	Vernietiging met verwijzing	286
18.12.13	Vergoeding griffierecht	288

18.12.14	Proceskosten	288
18.12.15	Geen beroep in cassatie mogelijk	288
18.13	Schorsing	289
18.14	Publicatie	289
18.15	Prejudiciële vragen aan de Hoge Raad	289
<hr/>		
19	Proceskosten en schadevergoeding	293
19.1	Grondslag	293
19.2	Vergoeding van kosten	295
19.2.1	Welke kosten kunnen worden vergoed?	295
19.2.2	Vergoeding integrale proceskosten	296
19.3	Samenhangende zaken	298
19.4	Vergoeding van kosten van rechtsbijstand	298
19.5	Vergoeding buiten rechte	301
19.6	Jurisprudentie	301
19.7	Schadevergoeding	309
19.8	Vergoeding van andere schade dan proceskosten	315
19.9	Vergoeding van proceskosten	315
19.10	Verzoek om schadevergoeding via Bupo en EVRM	319
19.11	Kosten indiening klacht bij Nationale ombudsman	320
19.12	Vergoeding van coulancerente	321
19.13	De Staat eist schadevergoeding	321
19.14	Immateriële schadevergoeding	322

20	Bijlage 1: Hoofdstuk V Algemene wet inzake rijksbelastingen	327
21	Bijlage 2: Hoofdstukken 6, 7 en 8 Algemene wet bestuursrecht	339
22	Bijlage 3: Besluit proceskosten bestuursrecht	389
23	Bijlage 4: Besluit beroep in belastingzaken	391
	Trefwoordenregister	419
